

זה קרבן אהרן ובניו אשר יקדיבולח

תורת חיים

ספר

קרבן אהרן

א

ודונג פירוש לספר ספר א ספוד
גורתוכל בנייה חכמה מעז עשת שן
זה תורתנה ים יקר מאודם ופטדה

חבת חרב הגחל

במזהרר אהרן אבן חיים

נרין

נהוגה בעיון כמחז על ים
הרב המסכר
כל

נתהיראשית מלאכתו מלאכת ים
בראש השלול השקט
לינדס

גרפם בויניציאה חבירה

בכית זואן די גארח

Cō licētia de Superiori

בהוספת חידושים על התורת כהנים
מאת רבינו הגדול, הגאון האמיתי,
מין נפתלי צבי יהודא ברלין זצ"ל קלהה
אב"ד ור"מ דוולאזין

הצעת הרב המחבר נרו

נאם ועירא דמן חבריא אהרן בן לאא מאד נעלה במהר אברהם אבן חיים זל' בן לארן החכם
השלם במהרד שמואל אבן חיים זצוקל :

יקר החמד האלהי הנמשך עלינו בקלו כר התורה התמימה על שכלינו אשר הלך חשכים
ואין כונה לו לולי ה' שהיה לנו באורו כראה האור השכלי ונעימות השכלה ובכרו בדרך
ישר מנעדי גבר כוכבו בזה גבהו דרכי התורה למעלה מדרכי החקירה לדעת חכמות
וסודות היצירה להבין אמרי בינה לקחת מוסר השכל דרך ומשפטי צמיחים הכינה וגם
חקרה שלם השלמים ומגדל שלמות תורת ה' תמימה וכתבה לנפשו מכתב המין האנושי
הוא עמו וכחלתו אשר בחר בו בזה עזמו ראשי אלו פינו רבותינו באינו זל' ברנב
שכלם הנעלה אשר שמו מחשך לאור ונעשו אזכים לתורה גל פי מדת ישראל ותמימות
שהתורה כדורשת בהם אשר כאכלו וכמסדו להם עי מבחר האישי כלם כטנו לו מרועה אחד א אחד אדון כל המעשים
בעלה על כל פרכה ותהלה עשו ברחוב שכלם וגדל חכמתם בהם חקירות גדולו ובכונתו ובשפעת יפעת חכמתם
גלו תעלומות וסודות הלמו דרושי התורה מדהרות אמרות וטורות האירו משפטיה בחכמה וגיבורה גלו סתריה
ככנסו לחדריה בחקירות שאינם בחקירות רק לאיש זרוע עם גבורה ברוח אלהי קדישין באכל עליהם קשר
חבל בחבל משיחה במשיחה דלו מי החכמה מבאר מים חיים כזלים מן לבנון שאבו מים ממעיני הישועה מי חכם
ויבין את דבריהם :

זאת היתה לי מאת ה' כאשר כפתחו עיני שכלי לראות כועס אמריהם אמרות ומהגות בסף צדק בחרתי
הסתופף באקליהם לשקוד על דלתותם ולשמור מזוזות פתיהם המה היו יום יום שעשועי בגלם חמדתי
וישכתי ופרים מתוק להיכי וכאשר האיר ה' לי להשיג מן החלונות גלגל מן החריבים בנועם דבריהם בהיותי
משתעשע בכקבי משכיות כונת דבריהם ככספה וגם כלתה כפשי לבי וצדתי יחדי לדרוש ולתור בספר החסום הזה
הנקרא ספרא דבי רב בלשון חכמינו זל' ליוקר מעלתו ולגדל מעלת כסאיו וכשא הוא ניהי בדאותי את
ענומק אמרותיו חרדה גדולה חרדתי ויתר לבי כבעתי ואשתומם על המראה בי אמרתי איך חשך הסכלות יסופני
וכנומק אמרותיו וישבבו ממני ואומר מה זאת עשה לי אלהים להעיר את רוחי לבקש גדולות וכנראת כאלה מה אני
ומה שכלי לדלות מים מבאר עמוקה מלא מים כוכבין ומתוקי כי בער אבני מאים ולא ביכת אדם לי וכאשר כרלך
להבת שלהבת התשוקה בלבי לא לחתי ולא שקעתי כי מחשבות לבי כוהים עלי אומרים לי קום קרא את אלהיך והוא
יאיר עיניך כי היניעה עם התשוקה עזר גדול להמשיך עליך האור האלהי להאיר את שכלך כי הבא לטוהר מסייעין
אותו וינעת ולא מכאת אל תאמן ויהי כדברם אלי יום יום אז אמרתי הנני באתי במגלת ספר כתוב עלי לדרוש
ולחפור בסתרי דבריהם בספר הקדוש הזה כי לא מאתי היתה האלה כי אם מרוחו ורכונו יתב' בי הוא העיר את רוחי
בגדל רחמי וחסדיו ואליו קראתי ובחסדו הגדול בטחתי אשר באורו כראה אור לכן אמרתי אקנומה בא ואסובבה
בעיר בשוקים וברחובות שיתא התרימסכה ובגמרא הערוכה בכל אשר אמנא בהם מהספר הקדוש הזה ואשימ עיני
שכלי עליו כי הוא יאיר חשכי ויסיר אכלת שכלי ויהיה לי אבוקה גדולה להאיר את דרכי ואת מעבלי שגילותיי וללכת
בנתיבותיו והאל יתב אשר בו בטחתי הוא יאר פניו אל סעיפי עשתי וכוותי להאיר אפלת מחשבותי ובאורו בראה
אור האמת והשלום להכנס בשלום ולבאת בשלום מן הגניאות והעציות כי כן הבאים לדורשים אותו ומשחרים את
פניו יאר ה' פניו אליך וישם לך שלום :

הקדמה

קודם שבהחיל בביאור הספר הנודע הזה נקדים הקדמה אשר בה נוכיח ונודיע לכל דורשי ומבדשי האמת
גדול מעלת הספר וגם התועלת הנמצא אשר ישב לדרשים אותו וסוקרים על דלתותיו ביהוא רב
וכשא על כל דרושי התורה ואומר מודעת זאת לכל החכמים אשר מעולם איכשי השם חכמי האמקראנים חכמי
התורה התמימה שת' שאין השלמות האנושי אשר הוא התכלית אשר בעצמו כדרא כולם ונמצא בשלמות כפא
המשכלת בעיון וחקירה ובמדע והשכל נה כי יעלה בסולם האלהות להתבונן ולהשכיל בבדחי מרומים אלא עד אשר
ינרף מל מחשבת מעלת עיונו שלמות המעשה הנפשי אשר יוכים עתה העצת המושכל אשר כנפש המשכלת הלא
זאת חקרכה כן היא כי הן אל שניא בפעולת השכלת עצמו המעולה אהשכלות ראה לנרף אל מחשבת מעלת עיונו
מעשה שמים וארץ הקבראים ממנו יתב' בהשכילו עצמו ברגעו כפשוט : זה מלאכיו עושי רצונו אשר עתקו גם גברו
היל בפעולת השכלתם הפי ככבודת הבה הקס גבורי בח עושי דברו פהניעם הגופים היקרים או בלכתם אבה ואבה
בשליחות בוראם : גם הגלגלים אשר הה גם הם חיים משכילים לחשוב מחשבות העיון על דעת שלמים וכן רציף הלא
הם גם הם עושי מלאכה דרך גלגולם לרכין קונס פועלי אמת שפעולתם אמת ששים ושמים לעשות רבון קוניהם
ולכן קן האדם אשר קיה באחד מהם לדעת טוב העיון וההשכלה לא תהיה תפארתו שלמה בשלמות העיון רק אם
שלמות המעשה יכורף וייוחד אליו ועם קיות שפמנאו חפ' יום שלמים אשר לבאורה הם סתלקים עלינו בזה באימרה

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ

הקדמת חרב המחבר נרו

פי אין המעשה כדרכו עם השלמות האנושי ואינו חלק ממנו רק הוא סולם לעלות אליו מפני שדרך שיוקדם אליו להסרת המכשלים המעיקים לשכל מהשכל באופן שהראה שדעתם שהשלמות האנושי אינו אלא התעצמות השכל במושכליו ואחר שישיג זה אין המעשה מעלה ומוריד בו כי לא יוסף בשלמותו כאשר ימצא ולא ירע ממנו כאשר יעדר. עכ"ל אחר השקפת העיון בדבריהם ובהבדל ב' מיני המעשה כראה בודאי שאינם חולקים על דבריו לפי שהם דברו בסוג מן המעשה אשר לא היה דבריו בו וזה פי המה דברו במעשה המדותי המקנה לכפש האנושי המעלה גמכות החשיבות ובו המין מהמעשה נדקו בדבריהם כי זה אינו זולתי לשכות הדרך ולהרים המכשלות מדרך העיון וההשכל וגם רבותיכו לל אמרו על זה המין מהמעשה כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכל שאין בו' וזה כי הקצין הקנוי לכפש בהגבלת דרכי בעליה הוא אשר יקראו לו יראת השם שהוא דרך להשגת החכמה ולזה בריך שיוקדם לחכמה ובלתו לא תתקיים החכמה גם אם תושג. אמנם מאמרינו זה והמעשה אשר עליו בנינו יסוד הקדמתנו זאת אינו אלא במעשה התורכי אשר יורה על הדעות האמיתיות אשר בכפש והכוכה במעשנו זה לאחד כחות הנפק עם הכפש המשכלת עד שיהיו כליו כלי השכל ותשמישי הקדוש' וכל איברי מתכונעי' ברכון ומאמר השכל. וזה שרצה האל יתברך על ידי תורתו הקדושה שיהיו אבריו גופיכו כלם מתכונעים ומתקדשים בעשיית המדות האלהיות מכח הדעות אשר בכפש כי בזה דנה האל יתברך לדמותינו לעליונים כי כשם שהגלגל מתנועע מכח בורתו להדמות לכדל שה' חשוקו בכיירו אותו בשכלו כי בזה השכל משפיע עליו מטובו כן גוף האדם הטמור מכל הנפשות יתנועע בעשיית המדות מחד צד בור' וזהו השכלית האמונות והסודות האמיתיים אשר בו יתדמה לבדו יתברך. גם בזה יתדמו למלאכיו ובדרכי עושי דברו לשמוע בקול דברו כי הם ג' הם מעשיהם בהכנות הנפשים היקרים במשכת מזיור עילתם ותשוקתם להתדבק בו. גם בזה הולכים בדרכיו של שלם השלמים יתברך שמו אשר מעשהו בבריאת שמים וארץ והקמת מדה בקיומם והיותם וגמשיהם כמשך מהשכלת ענמו וכן דנה האל יתברך. וזיהי' לבדנו אשר הוא בגו' במדרגת הגלגלים מתנועע ומכניע לכל איברי' גופיכו מתשוקת השתעבדו לשכל והשכל יכניענו ויבנונו מפאת השתוקקו להתדבק בגלגליו העליונים יתברך שמו וזה דמיון חזק בנו לתנועת השכלים הגלגליים לגופים הטמורים מתשוקתם להתדבק בעלתם יתברך שמו. וזה אשר עשה אותנו עליון על כל הגוים אשר סבלו מעשה כזה כי הם עם היות מדת המעלה קנויה בהם יגיעו למדרגת האכזשות אבל לא למדרגת האלהות שלמות תורתנו התמימה גדול שהוא מביא לידי מעשה שהוא הציור המושכל אשר יכניע הלב הטמור להכניע האברים לעשות המעשה המושכל הזה כאשר ביארנו והארכנו בדבריהם לל באומנם שהלמוד מביא לידי מעשה בספר כ"ץ הזה אשר הוא פירושו לספר שיר השירים. באופן שהקדמתנו זאת אמיתית ואין חולק עלינו בה כי אם המתעקש אשר לא נהג עליו אור התורה. גם מדרך אחר ככריח אמות הקדמתנו זאת והוא כנוי על פכת יקר' דעת חכמינו הכמי התורה במהות הכפש האנושי המשכלת אשר הוכרחו להאמין מחד פיות הדת התמימה שאין הכפש השכלי הכנה ולא כח אלא ענש כדל' משכיל בפועל קודם בואה אל הגוף וכאשר תתחבר עה הגוף תשכח מושכליה מחד עביות החומר אשר יעשה כמחיצ' ומסך מבדיל בינה ובין אור ההשכלה ובוה ישר עיר פרא עד ילטוש את חמרו ויזכך אותו ואז יסור להשכיל במושכליו וסבת ביאתו להתדבק בגוף עם שבראשונה יגיענו כזק וגם יסתכן בביאתו שמה לא ישוב לקדמותו עם כל זה זה טוב לו אחר שהוא להשגת שלמו' גדול אשר היה חסר ממנו ולא יוכל להשיגו אף בהדבקו עם הגוף והוא שכבר נודע ששלמות השכל מחד היותו שכל הנה הוא כאשר יהיה זכר פועל ומשפיע לזולתו ולא כקבה הכפעת ומקבלת מזולתה ולא משפעת והנה כל השכלים אחר היותם עלולים מקבלים כל אחד מעלתו הם עלות לעלוליהם באופן שכלם מקבלים מהשכל הפשוט גבוה על גבוהים אשר הוא זכר שלם משפיע בלתי מקבל כלל והם המקבלים ממנו יתברך פלס אכדורגיו' ברא' בי' שבהם נד' כקבות אשר בו מקבלים ממנו יתברך נד' זכרות אשר בו הם משפיעים כל אחד על עילתו וזה ימשך בזה האופן עד השכלהאחרון אשר הוא מדרגת אישים כי הוא כקבה נמורה מקבל בלתי משפיע ופועל כלל כי אין לו בת זוג להשפיע עליו וזה חסרון גדול לשכל במהו שכל' לכן הוכרח להסתכן ולהתחבר אל הגוף כדי שתהיה בת זוגו מקבלת ממנו כי בו יושג לכחות הנפשיית השלמות והנפשות מחולות החומר אשר בהם ובוה יקשר בכל חלקיו לעולם השכלי ולא יהיה זה אלא בהיות כל תנועתם מכח בורתם שהוא השכל כי זה במעשה המדות במדות הכיור השכלי להדמות לאל יתברך בכיירו אותו והשתעבדו אליו בשכלו ובזה יתאחד הגוף עם הכפש השכלית והוא יקבל ממנו והשכל ישוב להי' זכר משפיע אחר היותו כקבה כפעת לבד' וזהו כובת רל' באומנם שאף אכדורגיו' בראו הנה כי הוא על כפשו השכלית אשר חזר להיותו משפיע מהשכל כי בזה יש בו נד' זכרות עם נד' כקבות כשאר השכלים ולהשיג זה השלמות נדבק לגוף והיו תועלת מאסרו בזה הגוף במבואר אל לנו במקומות רבים מספרנו. ושמע דברי המליץ בהלכותיו הכחמות אומר בשם הכפש וזל'. גוף כי שמו אות' בבזר שפעת אבי רואה שפע שבע רבון ממלא ה' גדוטי יספיק ברוחב שיעורו לעבור ממנו לזולתי מהכח' השכנים אלי עד הרגלי' גיית' גם הוא הקרוב אל ביתי במכסת כפשות לבלתי השתמש במושגיהם לעשות כל מלאכה זולתי אשר חזן בה השכל להפזר בהכל' לכלם חלקתי מכבודי איש לפי אכלו ובכרדי הודי התרשמו וגם שמו בכליהם יכו' עכ"ל. והרב המורה גם הוא הורנו בזה מדרכיו באומרו מן פריק עב מהחלק הראשון זל' כי כמו שהמליך העליון במשיבו הוא כפרד מכל חלקיהעולם ואף גם זאת השגתו והבהגותו יתברך מחוברת בעולם בכלל חבור געלם וכו' כן השכל הנקנה הכאכל' לאדם הוא כדל' מן הגוף הבדל אמיתי והוא שופע עליו עכ"ל. והכוכה לומר כי בהכשא חיות השכל מעל הארץ יכשאו האברים הנפשיים לעומתו בלכתו ילכו ובעמדי יעמודו כי רוח השכל באופני תנועותיהם וזהו התועלת המושג לשכל בהדבקו דבקות שכני' לגוף להקניא אותו ולהשפיע מזיו הדרת שפעתו כמו שאמרנו.

ודימה

דמימה זה להקנות האל יתברך את עולמו ועל דרך זה אנו מבארים במקומו והתהלכתי בתוכו לזה לא תנעל כפי
אתכם והבן. ואחר הכתיבה זאת תגלה ותראה אמיתת הקדמתינו אשר היא שאין השכל כשלם בשלמותו בהשכילו
במושכליו כי בזה עדיין לא הביע אל השלמות הכדרש ממנו בהדבקו לבנו דבקות שכניי כי אלו היה שלמותו נגמר
וכשלם בהשכלת מושכליו לא היה צריך להכנס בסכנה עצומה כזו אשר תושג אליו בדבקות הנוף אחר שלא חסר
ההשכלה קודם בואו ולא להשכיל בא לבד אלא להשפיע במושכליו על הכחות השכנים אליו ואם כן שלמות ההשכלה
הנה הוא כאשר יהיה כמשך ממנו שלמות הנוף והקשרו עם השכל ומבואר הוא כי זה לא יהיה אלא במעשה הנופיי
המסכים אל הדעת השכלי אשר בכפשו והוא במעשה התורכי כי בזה הוא משפיע על הוולת וזהו המעשה התורכי
הכמשך מהדעות. ומה נעמו בדברינו אלה דברי רז"ל בויקרא דבה פרשה ל' הו"ל. ועשיתם אותם אמר רבי
חנינא בר פפא אמר להם אם שמת' את התורה הרי אבי מעלה עליכם כאלו עשיתם עצמיכם ועשיתם אותם תבי
רבי חייא הלמד לעשות לא הלמד שלא לעשות הלמד שלא לעשות כוח לו שלא כבדא אמר ר' יוחנן הלמד שלא לעשות
כוח לו שכהפכה שליתו על פניו ולא יבא לאויר העולם אמר רבי אחא הלמד לעשות זוכה להקביל רוח הקדש. מאי
טעמא למען תשמור לעשות ככל הכתוב בדי' אז תגליח את דרכיך ואז תשכיל ואין תשכיל אלא רוח הקדש כמה
דאת אמר משכיל לאיתן האזרחי עד כאן דבריו. ומבלי שדאריך בדיוקים אשר צריך לדייק במאמר ואם רבו דא
כועס דבריהם ומה שכונו בהם. דייק רבי חנינא בר פפא קרא מ' פ' כ' האחד באומרו ועשיתם כי אחר שאמר
ואת מכותי תשמרו כך ה'לל ותעשו אותם והב' שמת אותם יתירה כי במנות משתעי קרא ואם כן היה די שאמר
ואת מכותי תשמרו ותעשו ותו לא. ובדייקו זה הביט בקרא ומכא מלת אותם חסרה כי בתיב אותם וקריבן אותם
ולזה דרש הכתיבה והקריאה וזה באומרו דלא קדר ועשיתם למנות לא הוא ספור התועלת המושג לאדם מההליכה
בחוקים ושמירת המנות. ופירוש הפסוק אם את מכותי תשמרו שהוא העיון וההשכלה בהם כמו שהוא מוסכם
אצלם אל בכל מקו' שלשן שמיר' הוא על הלמוד והעיון הנה בזה ועשיתם אותם ירבה אתם עושים עצמיכם כי שלמות
האדם אשר הוא שלמות מהותו והוא השלמות השכלי לא יתכן לו בסדע כי עיר פרא אדם יולד ולזה באשר יעיון במנות
התורה אשר הם כמנסים וחתומים מושכלות רבי' בזה הוא מהוה בעצמו המהות האמיתית ואלו כן בטוב יצדק אומרו
שהוא עושה את עצמו וזו היא כונת הכתיבה. וקריבן אותם שירבה כי גם בזה יחשב להם כאלו הם עשו את המנות
אשר בהם כשלמו באופן שהם חדשו המושכל וחדשו ועשו עצמם בו וזה כי מהות האדם אשר הוא השכלת השכל לא
ישלם בהשכילו כמה שהשכיל אחר והוא קבלו ממנו ולא כמה שישיביל הוא מעצמו ולזה הייתי אומר שבעיון התורה
אינו משלים עצמו בהשכלה לזה אמר ועשיתם אותם לומר שמעלה אבי עליכם כאלו אתם עשיתם אותם והשכלתם
אותם משכלכם בי בזה אתם עושים עצמיכם והבן. ולפי שרבי חנינא בר פפא הוסיף מלת ועשיתם אותם לעשיית
עצמם ועשיית המנות ובזה חסר מקרא מעשה המנות כיין דאין כללל השמירה המעשה ויחשוב חושב דסדר ר' חנינא
שבלמוד והעיון במנות די להשגת השלמות ולעשות עצמם לזה ביאר רבי חייא את דבריו ואמר שאם לא כיון רבי
חנינא אלא ללמד לעשות ירבה שיהיה השכלו ועיונו במנות להכניע הנוף במעשה כי אז יהיו כחות גופו
מתנועעים ומכניעים האברים כלם במעשה המנות מזה הלמוד אשר למד בשכלו ומכא עיונו בהם. וכתן טעם לזה
באומרו שהלמד שלא לעשות והוא להשלים שכלו לבד כוח לו לזה שלא כבדא כי אז עוב לו בהשכלה כי משכיל היה
בפועל ואם כן כוח לו שלא כבדא ולא כסתבכה כפשו השכלית בביאתה לזה הנוף אחר שעיקר ביאתו איבה כדי
להשכיל אלא כדי להשלים מה שהסר לשכל קודם שכבדא והוא היותו זכר פועל ומשלים משלמותו לזולתו ואם כן אם
לא עשה כן לעיון ההשכלה כוח וטוב לו שלא כבדא ודוק כועס אומרו הלמד לעשות כי לא אמר העושה כי בזה הראה
לנו נדר המעשה השלם אשר הוא הכובע מהמושכל ומסכים עם הדעת אשר בכפשו כמו שאמרנו. ורבי יוחנן היה
אומר זה בלשון אחר ולא היה חולק בזה על דברי רבי חייא בעצם הדיוש אלא בחלוק הכנסחאות דהוא לא הוה גרים
בבריתא כוח לו שלא כבדא אלא כוח לו שכהפכה שליתו וכו' וזה מפני שלא יצדק לומר שלא כבדא כי עד עכשיו אם לא
השיג המהות והשלמות שעליו כבדא עדין לא כבדא אחר שבריתא האמיתית הוא היות מהותו אשר לא בשלם אלא
בהיותו משכיל להכניע בהשכלתו כחות גופו לעשות ולזה הוא הוה גרים כוח לו שכהפכה שליתו על פניו והכונה בזה
לפי שכל זמן היותו בשליתו בבטן אמו עדין כשמתו משכלת. כמו שהיתה ענם משכיל והוא מה שכנינו חז"ל באומרו
במכ"ז דה פרק המפלת כי כר דלוק על ראשו וזופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וזה על כשמתו המשכיל עדין
אורה דלוק כי היא משכלת בפועל ולזה אמרו כר דלוק וכך הוא עד שעת באתו לאויר העולם כי אז בא מלאך והוא
הכח החמרי אשר הוא מולך משכנער מבטן אמו ואז מלאך זה סטרו על פניו ומשכחו התורה כלה כדכתיב לפתח
חטאת רובץ. הן אמת שאין העברת המושכלות ממנו העדר החלטי שעדין כשאר בכחו וטבעו משכיל שזו היא
השבויה שאמרו חז"ל שמשביעין אותו על הצדק הוי צדיק ואל תהי רשע ועל הטרה היויודע שהקצה טהור וכו'
שזהו טוהר המעשה המסכים עם הדעת אשר בכח שכלו להבין ולזה אמר שהלמד שלא לעשות כוח לו באותה שעה
שיבא משליתו לאויר העולם שאז המלאך משכחו מושכליו שלא יבא אחר שביציאתו לא קבה מה שבא לקנות וגם מה
שהיה לו הפסיד ממנו כי להשכיל אז טוב לו ואם כן כוח לו שיטאר בשליתו. ורבי אחא מוסיף בדיוש היה באומרו
כי לא לבד מריוש השכל בהיותו למד לעשות היותו זכר משפיע על זולתו אלא שגם במושכל שהיה לו יוסיף לקח רל'
בקבלת השפע המושפע עליו ממנו יתברך וזה כי המקבל אשר לא יתן ממה שקבל יפסד השפע מהשפיע יותר ממה
שהוא בחקו לקבל וגם מה שקבל לא יטאר לו בשלמותו אמנם כאשר ישפיע ממה שקבל ישוב לקבל יותר ממה שכתן
לזה כפי מה שכתן ישוב לקבל יותר ממה שכתן כמו שיקרה לרדי האש' אשר תקבל החלב מהטבע כי כל עוד שתיכין

הקדמת הרב המחבר נ"ו

יתוסף אליהם חלב ואם תפסיק מההכנה יפסק ממנה החלב כי לא יושלח עוד אל רדיה וזו היא הסיבה אשר בעבורה יותר ממה שהעגל רונה לינק הפרה רונה להניק כי המפור ממה שיש לו כוסף עוד אליו בקבלת השפע מהמטפיע עליו וזש רבי אחא כי הלמד לעשות זוכה שרוח הקדש שורה עליו וזה כי יוסיף לקבל יותר ממה שבחוקו כי רוח הקדש מדרגה מההשכלה יותר עליונה מההשכלה אשר היתה לו קודם להיות זו השכלה אלהית ומה שהיה לו אנושי ובמקום היינו מקבל מהשכל האחרון יהיה מקבל מהמלא העליון ממעייני הישועה כי זה אשר אמר האל יתב' ליהושע למען תשומר לעשות ככל הכתוב בו כי זה הוא הלמוד לעשות ובשכר זאת אז תגלית את דרכיך והוא דרך העיון אשר היה לך מקודם שיהיה בהכללה ורבוני בכמות כי זו היא ההכללה בדבר ואז תשכיל השכלה חדשה יותר עליונה והוא על ידי רוח הקדש ואין תשכיל אלא רוח הקדש כי ההשכל האנושי אינו אלא זכירה ממה ששכח והבן זהו ביאור דבריהם על כוון והוא אמיתות הקדמיות אשר הקדמנו ומזכיר אל זה דרכים אלו להקדים שהתורה משלמת בכללותה לא בחלקיה כי תורת ה' תמימה בכללותה משיבת נפש מפני שהיא כגוף שלם מורכב מאברים אשר לא יושלם אלא בכלל אבריו וכאשר יחסר אחד מהם יהיה גוף חסר ובעל מום כך אם יחסר אחד מזה ממונות התורה יהיה חסר השלמות מפאת אותו החלק אשר חסר ויהי בעל מום בשלמותו והיות מין מנותיה כמין אברי החסר יעיר לנו על זה וזה מבואר אצלנו ממקומות רבים והארכנו בראיותיי במקומות רבים מספריו מדברי רז"ל ומדברי רשב"י בספר הזוהר עיין עליהם כי אין מקום להאריך בזה וגם הקדמתינו הראשונה תכריח על אמיתות אחר שכל מה שישכיל האדם מהתורה צריך שיהיה בו למד לעשו' ואם כן כל התורה בלה מושכל השכל אשר בהשכלתו בה ישכיל להכניע את כחות הגוף וכל חלקיו לעשות ובאמיתות ב' הקדמות אלו יולד לנו קושיא עכומהוהיא שאחר שרוב מנות התורה תלויות בארץ ומיום שחרבה עירנו ושם מקדשנו בטלו ממנו אלו המנות אם כן כשאמר חסדים וזמ בשלמו' עכמו אחר שלא תשלם נפשנו אלא במעשה הנמשך ממושכל התורה ובכללות המנות המעשיות ולא יספיק לשלמו' העיון וההשכלה אלא המעשה והמעשה אין אנו יכולי לעשותו ואם כן מי יתן וכדע במה זה כשלים נפשנו וכסיר ממנה מום החסרון הזה אמנם אחר ההשקפה בדברי רז"ל ובמה שאמרנו בחכאי המעשה לשלמות הכה התר הספק ממה שיקל עלינו והוא באומרו כי אין ספק לא שהשלמות הקדרש מהנפש המושכלת לא יושג אלא בהשלימה עם מושכליה הכחות הנפשיים השכנים אליה כאשר אמרנו אלא שהמבוקש ממנה בזה אינו אלא כיור המושכלו והעיון בהם באופן שהיו הכחות הנפשיים מתכשאים לעומתו מקבלים מלכותו ואדמותו עד שבלכתו ילכו ובעמדו יעמדו וכאשר יהיה עיניו במנות התורה על זאת הכוונה רכוכי שיהיה מנייר בשכלו המנוה בכל מה שיצטרך לנייר ממנה באופן שיתנועעו כחות גופו לעשותה בציור הזה אז כאשר לא ימנעו כחות הגוף מתנועתם לעשות מה שנייר השכל ומנותו עליהם מפני היותם בלתי מקבלים ממסלתו עליהם או להיותם בלתי מורגלים ומוכנים לזה אלא סבת מכיעת המעשה' יהיה מפני הכאי מה אשר יחסר בהיותו כדרך לעשותו או מוכע אחר אשר ימנעו מהמעשה בהיות כחות הגוף רוכים לעשות ולקבל עליהם ממסלת השכל הכה אז ודאי כי הלמוד והנייר השכלי הזה מעשה יקר והוא מושכל ומעשה יחד עם היות שהמושכל לא יבא לפועל אחר שהלמוד והנייר מכונן להכניע כחות הגוף לעשות היה והמה מוכנים למאמרו הם אלא שהשכל בעצמו מוכע אותם מעשות כאשר ינייר בציור המנוה התכאים המוכרחים לעשייתה אשר הם חסדים ומכריחם הקמנע מעשות אותה ודוק כי העמידה מעשות בזה מעשה והכנעה לשכל יקרא אחר שהקדרש מהכחות האלו הוא הסכמת עם השכל במה שינייר ובעמידתו מסכים הוא עם הנייר אשר בפש כי כמו שכתבנו מהכחות הנפשיים שבלכתו ילכו כדרוש מה שבעומדו יעמדו כי בשניהם עושים מנות השכל ובזה העיון בכמו אלו יספיק לעיון ומעשה וראה והבט בדברי רז"ל במאמר שביארנו איך אמנו לנו זה כי שלשתם ר"ח ורבי אחא ור יוחנן כלם לא אמרו הלמוד ועושה אלא הלמוד לעשות כי כיונו לומר שבהיות הלמוד להכניע כחות הגוף לעשות כאשר יוכלו עשוהו הכה זה העיון מעשה יקרא וגם תורתיו שנת' בכל מקום דייקה בדבריה להראות זה כי בכל מקום אשר תבנה על העיון והמעשה תאמר תשמרו לעשות ולא אמרה תשמרו ותעשו ובמקום אשר אמרה ושמרתם ועשיתם דרשה ר' חייבא ללמד מעלה אחי עליכם כאלו עשיתם עכמיכם והבן וכבר אמרו רז"ל כל העוסק בתורה עולה באו הקריב עולה כי דרשו ודייקו בקרא דאמר זאת התורה לעולה אחר שהיא תורת העולה ולא תורה אליה ולזה ה"לל תורת העולה ולזה אמרו שירכ' זאת התורה להיות האדם מעיין ולומד בה הוא עולה לאדם לעולה באו הקריב אותה בפועל ובה כתבאר מדברינו מעלת העיון בחלק המנות אשר לא יוכל האדם לעשותם והם כושא זה הספר הנכבד כי רובא דרובא ממנו מדבר במנות הבלתי כוהגות וזה כי אחר שלשלמותו כריכים אנו לעיון ומעשה בכל חלקי תורתנו ובזה החל' א"ל בו המעשה והעיון והלמוד ביוספיק לנו לעיון ומעשה לזה כריכי' אנו ללמוד החלק הזה יותר ממה שאנו כריכים אליו בחלק הנוהב הכעשה בזמן הזה לפי שבחלק הכעשה הכה אנו מספיק' בלמוד ללמוד לחודיה אב' לא למעשה כי אחר העיון בו כריכים אנו למעשה לפי שבו יעיון השכל וילמוד לעשות אמר בחלק הבלתי נוהב העיון בו הוא עיון ומעשה ובעיון כסלים עכמינו מהחסרון אשר יקרה לנו בהעדר המעשה ועוד שהעיון בחלק הנוהב לא יועיל לנו אם לא כעשה מה ששכיל וכלמוד שאחר שהשכל השליה כחות גופו להתנועע לעומתו בציורו והעת והזמן לא ימנע העשייה הוא גזור לעשות אחר שהוא מכיע לעשות ואין מי שימנעו וזלתי אם לא קבל עליו הגוף אדמותו ומתנועע מכיור ועבדת המדמה אחר התאוות ואז לא ישלם בעיון ולא יועיל אליו אימנם בעיון המנות הבלתי נוהג' יש שבר גדול בעמליהו אחר שיועיל לנו ללמוד ומעשה ונשלמה פרי' וכל המנות הדומות להם בלמוד והעיון בהם ועל כיונא בזה כוכל לומר לומר גדול שמביא לידי מעשה ולזה כפקד' לא השלימונו הרבכי מחברי הספרים אשר לא חבדו בהם וזלתי המנות הנוהגות בזמן הזה הואיל שהלמוד והעיון הבלתי נוהג' הוא יותר מועיל וכולל ולזה הוא מוכרס

ותק

וזהו כיון דחסר לנו היכולת לעשותם וכשארנו חסרים והעיון מספיק למלאת חסרוננו. וזהו אשר העירנו והדליק
אש להבת שלהבת התשוקה בלבנו להגות ולהשתעשע תמיד בסדר קדשים וטהרות ומשקיהם ותאות נפשינו לזון
הדריכנו לדיוש ולחקור בספר הזה שהוא כלול מ'הסדרים' ובנוי ומיוסד על אבן בוחן פסוקי התורה הנקרא ספר
דבי רב המיוחס לרבי יהודה כמ'ש לקמן ולזה אמרתי אל לבי הפוך בה והפוך בה דכלא בה ומוכה לא תזון קוס עבדי
את אלהיך והקרב לפניו כפסך כי הוא יהיה בעודך. ולהיות כוכתי טובה ורצויה לפניו קבל את קרבני והריח את
ריח כיחומי וממרום קדשו שלח לי אור חביון עוזו אשר האיר אפלט. משכי עד אשר שלמתי את כדדי ולכן קראתי שם
הספר קרבן אהרן כי הוא קרבני לפני שוכן מעוכה ובו אוחיל ואבטח להתקרב אליו יתברך לחזות ביועם ה'
ולבקר בהיכלו ואליו אתחנן יבילמי מן הטעיות והשיאות אכ"ר :

ולזהו הספר הזה בני ומשוכלל על ה"ג מדות שהתור' כדרכת בהם ולזה התחיל מחבר הספ' את ספרו בדרייתא
דבני ישמעאל אשר בה הראה את מכיכס וביאר משפטם כי עשה דבריו הקדמה ויסוד למה שירצ' לבאר
בספרו זה אחר שכל ביאורו על ידם ולזה בראותיו כוכת דברי ר' יהוד' בזה וראינו דברי ר' ישמעאל סתומי וחתומים
והס' דורשים הביאור וביאורם מפוזר ומפורד בדברי הגמרא ובדברי הנאוכים המפרשים ע"ה לזה ראיתי ללקוט את
דבריהם אשר בהם נבאר אותם על אופניהם כפי משפטיהם ותכליתם וגם כחקור במקותם וטעמם ויסודם ואופני
הוראתם ואחר העיון הכמרץ נבאר בכל דבר הטעם כפי מה שיוצגו מן השמים ולזה ראינו קודם שנתחיל בביאור
הספר לחבר אליו ספר זה קטן הכמות ורב האיכות אשר בו נבאר ה"ג מדות כפי מה שהגיע לנו בחפשו באמתחות
הגמרא באופניהם ומשפטיהם והתנאים הנכרכים אליהם ומה שהשיג שכלנו הקצר בטעמים ויסודם ולזה חברתינו
קצור בפני ענמנו וקראתי שמו ברות אהרן ובה נתחיל ב' יתברך :

הקדמה לכפר מדות אהרן

משבחי הלשון והוא הנדול שבשבחיו כי הוא היופי האמיתי בו הנה הוא הקצור ולזה המשובח שבדבורים
הוא הדבור אשר יוכלנו בו עניינים רבים מדברים שונים במליכות קצרות בקצור נפלא כי זה הוא
יופי לשוננו הקדוש וכ"כ כאשר ידובר ב'רוח הקדש'. ולזה כותן התורה יתב' שמו הכינה וגם חקרה ואחר זה אמרה
למרע"ה בקצור נפלא בדבריה ללמדנו לעמו ישראל בזה האופן והנה מבינו הקצור בה ב'דברים' האחד במה שלא
אמר הדין או המשפט אשר יוכלנו כושאים רבי' וישנו כלם בו בדמוי רבי' או במין מה מהדמויים כמו שנבאר בע"ה אל
אמרה הדין באחד מהם וממנו כלמוד הדין לשאר הנושאים בדרכים אשר הראה ומסר למרע"ה על פה. והמין הב'
מהקצור אשר בא בתורה התמימה הנה הוא בביאור העניינים אשר באו בה בקצור נפלא וגם לזה כתן ולמד דרכים
למרע"ה אשר בהם יובנו לנו דבריה ואלו הם ב'סוגים' עליונים אשר יכללו כל ה"ג מדות המסורו לבעלי הקבלה ממרע"ה
וזה אלו אשר שנה רבי ישמעאל בדרייתא זו. והענין בהם הוא כי להיות קשה השכל האנושי להשיג מה שסדר השכל
האלהי בחכמתו הנפלאה והוא סדר דברי התורה ומה שכלל בה מהעניינים אשר רבו מלספור לכן אחר שמסר ה'
תבדך התורה למרע"ה וביאר כל ענייניה אליו וכל מה שכלל בה מהלכות ואגדות ומדרשות וסודות כדי שילמדנה
לעמו ישראל פה א' פה דאך והביט כי השכחה מכווייה בטבע בבני האדם ואם תשאר התור' בביאור ענייניה מקובלת
מפה אל פה כאשר מסרה משה ליהושע ויהושע לזקנים אפשר שיטבח חלק מה ממנה או סעיף מסעיפיה ואין לנו
עוד כצ"א אשר יוכל להדש בה דבר בכבואה כי לא בשמים היא לזה ראה בחכמתו האל יתברך להקדים הפואה למכת
השכחה וזה באה שמסר למרע"ה ולמד דרכים אשר בהם יובן מדברי התורה מה שיטבח לדורות ממנה שלמד
והורקו בה באופן שאחר שכתן אליו התורה בכתב וכל מה שכלל בה בתורה שבעל פה הראה לו ומסר לו הדרך
להשגתו מה התורה מה שיטבח ממנו מהקבלה ומתורה שכתן לו על פה כמו שהי' בימי אבנ' של משה מאותן ההלכות
שנכתבו מיהושע ומעם ישראל עד שהחזיר עת כיאל בן קנז בפלפילו וביוצר שכלו על ידי הדרכי' האו אשר נמסרו
להם וקבלו אותם ממשה ע"ה. ועכ"ל לא כתן להם רשות לכתוב מה שקבלו ולא מה שיחזירו מהנכתב להם בדרכים או
ע"י פלפולם לפי שדברים שבעל פה לא כתנו ליכתב והטעם בזה מבואר שהוא כדי שלא להחטיא הכונה אשר כיון ה'
יתברך בקצור הנפלא אשר בו סדר התורה התמימה. ולזה נכטנו לשמור הדבר' בלג' ולפלפל ולהקור במה שיטבח
מהם בעיננו ע"י הדרכים האלו ויהיה הכל שמור בשכלם ומסור מפה אל פה לזולתם כאשר התמידה שלשלת הקבלה
עד אנשי כנסת הגדולה. אמנם כאשר רבו הדעות והיבנות משכחות המושכלות וגם סוגרות דלתי העיון בפני כל
חוקר ודורש ראו רבותיו אל שלא יספיקו להבנות לשמור מה שימסר להם מההלכות וכ"ל להחזיר מה שיטבח מהם
ולזה קמו עמדי ואמרו עת לעשות לה' הפרו תורתך והסכימו אז לכתוב בכתב רל ינה שהיה מקובל בידם וגם מה
שהחזירו ממנה שנכתב אחר הדרישה והחקירה בעיננו ע"י הדרכים המקובלים להם לדיוש ולתור ולחפש בהם החיים
בדברי התורה כי בעיני הדרישה ודרכיה לא כפל ביניהם מחלוקת כי כלם קיימו וקבלו עליה את המדו' להל' להיותם
להם אבוקה מאירה להם מה שחשך הככלות השכיח והעלים מהם ואם כפל מחלוקת היה באופן השתמש בהם
ובתולדות אשר יולדו מהם כמו שתראה מדברינו ועם כל זה כל הדעות והסברות כלם נכתבו כי יבא להם בת קול
מן השמים אשר אמרה שאלו ואלו דברי אלהים חיים כבודע ליודעי חן. וכאשר ביארכנו זה בפ' לתורה ביאור רמב'
ובכלל מה שכתב קצור אחר שיקא קדרי משנה שסדר בקצור נפלא רבינו הקדוש אשר בהם חסד יחד דעות כל
החכמים

הקדמת הרב החבר נרו

החכמים בכל דבר ודבר מבלי ביאור מונח כל דעת ודעת מהתורה ומבלי כתיבת טעם לדעות והסברות ולזה בא הספר הקדוש הזה אשר הוא מבאר ומוסיף על שיתא סדרי משכא במה שיבאר מונח כל דבר ודבר מהתורה איך כלמד על ידי ה' מדות אשר הקדים להודיענו בדברי רבי ישמעאל אשר הקדים לספרו זה אשר הוא ביאור לספר ויקרא אשר הוא כולל לסדר קדשים וסדר טהרות אחר שבו משפטי הקדשים והקרבנות ודיכי טומאה וטהרה מכנעני ואהלות וטהרות וכל דיכי הערכין וההקדשות כמו שתמצא הכל בביאורינו זה בע"ה ית' ובידיעת מחבר הספר הזה מנאתי להרמב"ם ז"ל שייחס אותו לרב שאמר בהקדמתו לספרו הכבוד משנה תורה רב חבר ספרא וספרי לבאר ולהודיע ביקרי המשנה ע"כ וברבירים או הראה לנו מחבר הספר ונס תועלתו שהוא שמחבר המשנה שבה ההלכות והדיקין ולא ביאר המקורות והעיקרים אשר מהם צמטעפו ונולדו ולזה חבר רב ספרא וספרי לבאר זה והוא מה שאמרנו בתועלת הספר ואחר דעתו זה כמשך בעל כזה לדרך וכ"ל שלמדו זה ממה ששכינו בברכות פרק מי שמת דף יח ע"ב הוא הכה את הארי בינס השלב דתנא ספרא דרב ביומא דסתוא וזה כי פירשו הארי על זה הספ' הכבוד להיותו חמור וקשה ההבכ' ואמר בו הכה לפי שהוא מיוחד על אבן בוחן פכת ה' מדו אשר כלם הם הכאת דבר בדבר כמו שיתבאר בע"ה ולזה אמר כלב על החזרת ההלכות שנסתבחו בימי אבנ' של משה רבינו ע"ה אשר יכה את קרית ספר ולכזה ולזה אמרו ששכח הכבוד את בכיהו בן יהודע שקרא ספרא דבי רב ביוס קצר שהוא יומא דסתוא אשר בו רב' להיות השלב ומוזה באו לומר דרב היה מחבר הספר הזה כי פירשו שאומרו ספרא דבי רב שרונה לומר שכתבנו בבי רב ורש"י ז"ל לא כך סבר שהוא פירש אומרו ספרא דבי רב במסכת חולין פרק אלו טרפות דף ס"ו ע"א דאמר שם במאי קא מפלגי תנא דבי רב ותנא דבי רבי ישמעאל ופירש רש"י ז"ל תנא דבי רב קרי לברייתא ששנויה בתורה כהנים דליקרי ספרא דבי רב לפי שהיה שגור בבית המדרש כפי כלם אבל ברייתא דתנא דבי רבי ישמעאל לא היתה שגורה כפי תלמידיו ע"כ הרי משמע מדברי רש"י ז"ל שלא אמר ספרא דבי רב מפני שחברו רב אלא לפי שהיה שגור כפי כל תלמידיו בית מדרשו ומדבריו ז"ל במסכת גיטין פרק האומר דף ס"א כראה דסבר שר עקיבא חברו דאמר שם ר' עקיבא אומר כלום וכתב רש"י כן מפרש באבות דר' נתן למה היה רבי עקיבא דומה לעני שנטל קיפתו ויבא לשדה מנא שגורים קצר וכתן בה מנא חטים כתן בה וכן פוליס ועדש' וכשבא לביתו בירר כל מיין ומיין לעצמו כך רבי עקיבא כשלמד מרביתיו שמע דבר מקרא מרביתיו ואחריו הלכ' ואחריו מדרש ואחריו אבדא כתן לבו לחזר עליהם ולגורסן עד שהיו סדורים בפיו ולא אמר אומד מקרא לעצמו מדרש לעצמו אבל כשנעשה חכם גדול עשה כל התורה מטבעות מטבעות סדר מדרש ספרי וספרא לברם ושכאם לעצמם לתלמידיו והלכות לעצמן ואבדות לעצמן כראה מכאן שרבי עקיבא הוא אשר סדרו ושכאם לתלמידיו אבל לא ביאר מי כתבו וחברו ונסתהרין פרק אלו הנחלקין סתם מתניתין רבי מאיר סתם תוספתא רבי כהמא סתם ספרא רבי יהודה סתם ספרי רבי שמעון וכלהו אליבא דרבי עקיבא ומוזה רבו ללמוד קצת מהחכמים שמחברו היה ר' יהודה ולדעתנו טעו בזה שגריך לפרש סתם ספרא ר' יהודה כמו שאנו מפרשים סתם מתניתין רבי מאיר שר"ל שרבי שהיה מחבר המשניות כששנה משנה סתמית סתמא אליבא דרבי מאיר וכן אנו כריכים לפרש באומרו סתם ספרא רבי יהודה שמחבר הספר כששנה הברייתא סתמית שכאם אליבא דרבי יהודה ור' יהודה אמר אליבא דרבי עקיבא וזה אבלי הכרח גמור להכריע שרב היה מחבר הספר יקיה מי שיהיה ומכאן כראה יוקר הספר וחשיבותו הנפלא וכן בדרש דרשו קרא דבטנן ערימת חטים על ספר ויקרא שהוא באמצע ב' ספרים מכאן ושני ספרים מכאן וכן דרשו מעיו עשית שן מה המעי' הלכ' מכאן והכרעים מכאן אף תורת כהנים עשית שן שאתה עושה בו כמה יתדות כמה כלים כך תב' כמה מנות כמה דקדוקין מעלפת כתן של בני אדם שהן קשין כספיר הזה הרי לך כמה הנדילו חז"ל במעלת הספר הזה והוא אבל החכמים כחזון חתום לפי שלא כתבו כפשם עליו לעיין ולחקור ולדרוש בו : ולזה כבאר תחלת

המדות שהספר כדרש בהם ועליהם הוא בנוי והוא כותיכל בספר הקצר הזה ולפי

שהמדות יז עס היו' שרבי ישמעאל כללן בינ' כמו שאמרנו לזה כחלק הספר

ל'ז פרקים לבאר בכל פרק מדה אח' והפרק הראשון כבאר

בו אופן חלוקת המדות ומכילם ;

